

УДК 006.72:636.1/.9.084.42 DOI: [https://doi.org/10.31617/tr.knute.2020\(36\)06](https://doi.org/10.31617/tr.knute.2020(36)06)**Олена СІМ'ЯЧКО,**к. т. н., доцент, доцент кафедри
товарознавства та митної справи
Київського національного
торговельно-економічного університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, УкраїнаE-mail: o.simyachko@knute.edu.ua

ORCID: 0000-0002-5229-8000

КЛАСИФІКАЦІЯ КОРМІВ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Наведено статистичні дані щодо ринку кормів для тварин в Україні та світі. Проаналізовано класифікацію товарів для домашніх тварин згідно з чинними в Україні класифікаторами. Розглянуто групування цих товарів у відомих універсальних та спеціалізованих інтернет-магазинах. Розроблено класифікацію кормів для домашніх тварин.

Ключові слова: асортимент, класифікація, корми для домашніх тварин, товари для домашніх тварин.

Постановка проблеми. Асортимент товарів для домашніх тварин є дуже широким і містить різні підгрупи. Перспективність ринку цих товарів підтверджується даними щодо ринку кормів для домашніх тварин (КДТ). Так, обсяг світового ринку КДТ у 2018 р. оцінювався у 87.08 млрд дол. США [1]. Спостерігається тенденція зростання обсягів імпорту кормів для котів та собак, розфасованих для роздрібного продажу (рис. 1).

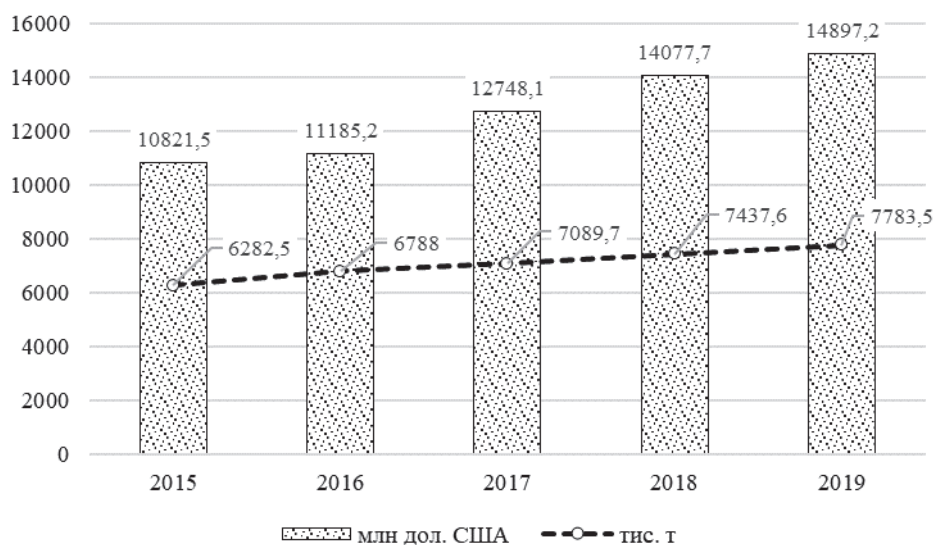

Рис. 1. Світові обсяги імпорту кормів для собак і котів у 2015–2019 рр.

Джерело: побудовано автором за [2].

Загальний невикористаний експортний потенціал кормів для собак і котів – 8.7 млрд дол. США [3]. Частка продуктів для годівлі тварин у загальному обсязі імпорту в Україну в 2011–2019 рр. становила у середньому 0.34 %, коливаючись від 0.26 % у 2011 р. до 0.43 % у 2014 р. До 2014 р. в Україні спостерігалася тенденція зростання фізичних обсягів імпорту кормів для котів та собак (рис. 2). Після суттєвого падіння у 2014–2015 рр. далі цей показник почав зростати, перевершивши у 2019 р. рівень 2011 р.

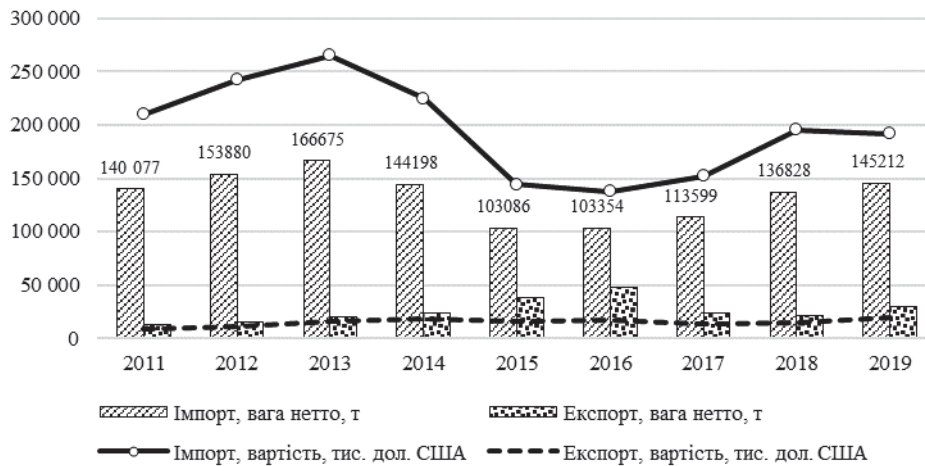

Рис. 2. Обсяги зовнішньої торгівлі кормами для собак та котів, розфасованими для роздрібного продажу, в Україні у 2011–2019 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [4].

Тенденція зростання обсягів вітчизняного виробництва кормів для собак і котів була помітною навіть у кризових для країни 2014–2015 рр. (рис. 3).

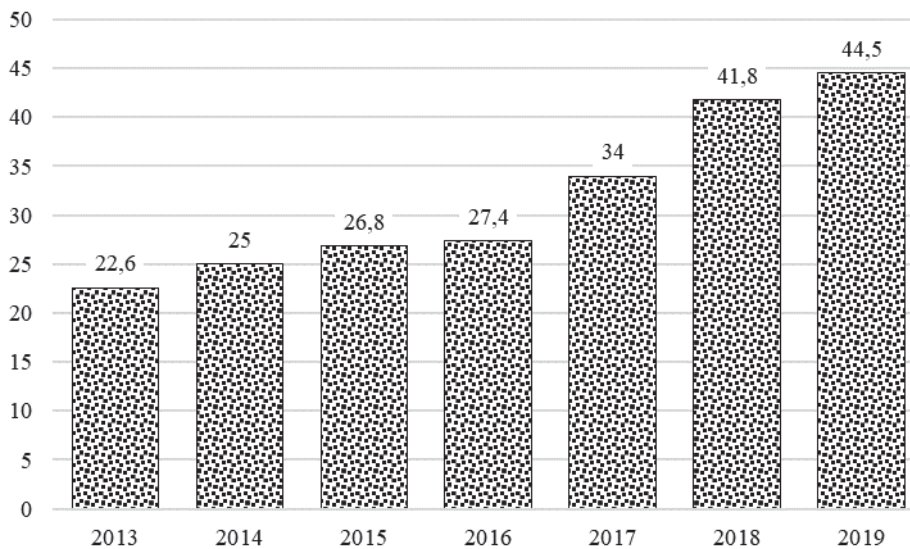

Рис. 3. Виробництво кормів для собак і котів, розфасованих для роздрібної торгівлі, в Україні у 2013–2019 рр.

Джерело: побудовано автором за даними [5].

В Україні у 2017–2019 рр. категорія "Тварини – домашні улюбленці та корми для них" у структурі роздрібного товарообороту займала частку 0.3–0.4 %. Обсяг роздрібного товарообороту за цей період зріс у 2.2 раза, з 1612.5 млн грн у 2017 р. до 3493.4 млн грн у 2019 р. За перше півріччя 2020 р. цей показник перевершив рівень, досягнутий у 2017 р., і становив 57 % рівня 2019 р. [6].

Ринок промислових кормів для непродуктивних тварин є одним із найдинамічніших у світі [7]. І це лише одна з підгруп в асортименті товарів для домашніх тварин. Проте інші підгрупи цих товарів у вітчизняній літературі майже не висвітлюються, відсутні праці щодо класифікації асортименту товарів для тварин. Це визначає актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням аналізу ринку КДТ присвячено низку праць вітчизняних науковців.

У своїх дослідженнях С. О. Сіренко [1] та М. М. Мамчин [8], аналізуючи стан ринку КДТ, описують основних його учасників в Україні, результати опитування споживачів щодо їхньої лояльності до торгових марок кормів для собак і котів, споживчих переваг щодо цих товарів.

Праця М. С. Хіміч [7] стосується аналізу структури вітчизняного ринку кормів для непродуктивних тварин (собак і котів).

Крім того, існують окремі публікації в Інтернеті стосовно українських виробників товарів для тварин [9], виробництва одягу для тварин [10] й асортименту іграшок для них [11].

Проте аналіз останніх публікацій засвідчив відсутність робіт, присвячених класифікації товарів для тварин.

Мета статті – на основі аналізу асортименту товарів для домашніх тварин розробити класифікацію кормів для них.

Матеріали та методи. Під час дослідження застосовано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання економічних процесів: аналізу та синтезу, системного підходу, порівняння й узагальнення. Інформаційна база дослідження: офіційні дані Державної служби статистики України та Державної фіскальної служби України, а також представлений в інтернет-магазинах асортимент товарів для домашніх тварин, зокрема корми.

Результати дослідження. В Україні товари класифікуються відповідно до класифікаторів ДК 016-2010 "Державний класифікатор продукції та послуг" та ДК 021:2015 "Єдиний закупівельний словник", а також Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), що є товарною номенклатурою Митного тарифу України. Згідно з чинними класифікаторами окремі групування, що безпосередньо стосуються товарів для домашніх тварин, передбачені лише для кормів та щіток для догляду за тваринами. Так, корми готові для домашніх тварин відповідно до ДК 016-2010 [12] мають код 10.92.10-00.00, щітки для догляду за тваринами – 32.91.11-50.00; згідно з ДК 021:2015 корм для домашніх тварин позначається кодом 15713000-9 [13]. Подальшої деталізації ці групування відповідно до ДК 016-2010 та ДК 021:2015 не мають.

Згідно з УКТЗЕД корми для домашніх тварин належать до розділу IV "Готові харчові продукти; алкогольні та безалкогольні напої і оцет; тютюн та його замітники", групи 23 "Залишки і відходи харчової промисловості; готові корми для тварин", товарної позиції 2309 "Продукти, що використовуються для годівлі тварин", яка містить 2 товарні підпозиції: корм для собак або котів, розфасований для роздрібною торгівлі; інші. На рівні товарних категорій корм для собак або котів, розфасований для роздрібною торгівлі, класифікується за вмістом крохмалю, глюкози або сиропу глюкози, мальтодекстрину або сиропу мальтодекстрину, молочних продуктів. Товарна підпозиція "інші", крім групувань за зазначеною вище ознакою, також містить товарні категорії: розчинні рибні продукти або продукти з морських ссавців, залишки від виробництва крохмалю з кукурудзи та інші.

Для групування асортименту товарів для тварин відомі інтернет-магазини використовують різні підходи (табл. 1).

Таблиця 1

Групування товарів для домашніх тварин

Позиція класифікації	Інтернет-магазин				
	<i>Rozetka</i>	<i>Metro</i>	<i>Ашан</i>	<i>Novus</i>	<i>Zoo, Zootovary.com, Barbos.com.ua, Zooshara</i>
Категорія	Зоотовари	Товари для тварин	Все для тварин	Для тварин	Товари для тварин
Групування асортименту	Коти	Корми для тварин	Корм для тварин	Харчування	Коти
	Собаки	Іграшки та аксесуари	Іграшки для тварин	Догляд	Собаки
	Птахи	Наповнювачі для туалетів	Аксесуари для тварин	–	Птахи
	Гризуни	–	Гігієна та догляд за тваринами	–	Гризуни
	Риби	–	–	–	Риби
	Рептилії	–	–	–	Рептилії
	Тхори	–	–	–	Тхори (<i>Zootovary.com, Barbos.com.ua, Zooshara</i>)
	Засоби від паразитів	–	–	–	Коні (<i>Zootovary.com, Barbos.com.ua</i>)
	Засоби для прибирання за тваринами	–	–	–	Ставок (<i>Zootovary.com</i>)
	Тваринництво	–	–	–	Бджоли (<i>Zootovary.com</i>)
	Ставок	–	–	–	–
	Мурахи	–	–	–	–

Джерело: побудовано автором за [12–20].

За результатами аналізу асортименту товарів інтернет-магазинів [14–20] встановлено, що для групування категорії "Товари для тварин" (або інший варіант назви – "Зоотовари") у спеціалізованих інтернет-магазинах [17–20], а також інтернет-магазині *Rozetka* на найвищому рівні класифікації використано ознаку "Вид тварин". На наступному рівні товари для окремого виду домашніх тварин поділяються на групування "Корми", "Догляд та гігієна", "Іграшки", "Посуд" тощо. В

інтернет-магазинах відомих мереж супермаркетів – *Ашан, Metro, Novus* – навпаки: асортимент цих товарів поділяється на 2–4 підгрупи за їхнім функціональним призначенням ("Корм", "Іграшки", "Аксесуари", "Гігієна та догляд"), кожна з яких на наступному рівні, як правило, групується залежно від тварин, для яких призначено товари.

За даними [14], найбільшу частку в асортименті товарів для домашніх тварин займають корми (52.1 % із 1103 асортиментних позицій), на другому місці – "Туалети, наповнювачі та аксесуари" (13.3 %), на третьому – "Спальні місця та переноски" (9.4 %). Класифікацію кормів для домашніх тварин наведено в *табл. 2, 3*.

Таблиця 2

Класифікація кормів для собак та котів

Ознака класифікації	Класифікаційні угруповання	
	Собаки	Коти
Вік	Універсальний, для дорослих та літніх тварин	
	Для цуценят і юніорів, для стартерів	Для кошенят (до 12 міс.)
Порода	Універсальний, для окремої породи	
Розмір	Для міні (до 5 кг), дрібних (5–10 кг), середніх (10–25 кг), великих (25–45 кг), гігантських (більше ніж 45 кг) порід	–
Тип корму	Сухий, вологий, консерви, замітники молока	
	Напіввологий, натуральна кормова суміш-добавка, кістки та ласощі	Паштет
Основне джерело протеїнів у кормі	З курятини, свинини, яловичини, індички, баранини, кролятини, риби, морепродуктів, комах тощо; вегетаріанські	
Лікувально-профілактичне призначення	Гіпоалергенний, для стерилізованих тварин, при захворюваннях опорно-рухового апарату, внутрішніх органів, ротової порожнини та зубів, порушеннях обміну речовин, для зміцнення імунної системи, для розвитку плоду	
	При захворюваннях кровоносної системи, органів зору, для підтримання здоров'я шкіри та шерсті	При захворюваннях шкіри та шерсті, для контролю утворення грудок шерсті
Спосіб життя, активність, стан організму	Для активних, для малоактивних, для тварин після операцій та важких хвороб, для тварин-годувальниць, полегшений, повсякденний	
	–	Для котів, що живуть у приміщенні
Залежно від типу і кольору шерсті	–	Для короткошерстих, довгошерстих порід; для білошерстих котів
Клас	Економ, преміум, суперпреміум, холістик	
Вид пакування	Банка (бляшана, скляна), пакет, паучі, коробка	
Фасування	За вагою нетто	

Джерело: побудовано автором за [14; 17].

Як свідчать представлені дані (див. *табл. 2*), асортимент кормів для собак і котів класифікується майже за ідентичними ознаками, він є складним (можна виділити щонайменше 10 ознак класифікації) і характеризується, за даними [14], значною глибиною: 194 і 344 асортиментні позиції відповідно.

Таблиця 3

Класифікація кормів для птахів, гризунів, риб та рептилій

Ознака класифікації	Класифікаційні угруповання			
	Для птахів	Для гризунів	Для риб	Для рептилій
Тип харчування	Для зерноїдних, комахоїдних, м'ясоїдних	–	Для всеїдних, рослиноїдних, хижих риб	Для всеїдних, травоїдних, м'ясоїдних рептилій
Вид	Для канарок, папуг (у т. ч. окремо для видів папуг, як-от: амазон, ара, жако, корела, лорі, нерозлучники, німфи, розела, хвилястий)	Для бурундуків, білок, дегу, карликових кроликів, кроликів, ласок, мишей, морських свинок, піщанок, тхорів, хом'яків, шиншил, щурів	Для акваріумних сомиків, анциструсів, араван, боцій, гупі, дискусів, золотих линів, золотих орфій, золотих рибок, коропів, парчевих коропів, півників, ракоподібних риб, стерляді, цихлід та ін.	Для жаб, змій, ігуан, тритонів, черепах, ящірок та ін.
Середовище проживання, спосіб життя	–	–	Для акваріумних, ставкових, морських, донних риб	Для сухопутних і водних рептилій
Група	Для тропічних, декоративних, екзотичних, диких птахів	–	–	–
Розмір	Для великих, середніх і дрібних папуг	–	Для великих і дрібних риб	–
Вік	–	–	Універсальний, для мальків, молоді, дорослих риб	–
Залежно від зони плавання корму	–	–	На дні, на поверхні води, у середньому шарі води	–
Тип корму	Суміші, палички, гранули, камінь		Гранули, палички, порошок, рідина	
	Молоко, мінеральні добавки, піски	Консерви	Пелетси, пластини, пластівці, таблетки, чипси	Натуральний, консерви, змішаний
Призначення	Повсякденний, лікувальний	Основний, додатковий	–	Основний, спеціальний, кормові добавки
Вид пакування	Банка, пакет, коробка		Банка, пакет	
	Контейнер, блістер	–	Відро, коробка	–
Фасування	За вагою нетто		За вагою чи об'ємом нетто	

Джерело: побудовано автором за [14; 17; 18].

З наведених даних (див. *табл. 3*) випливає, що асортимент кормів для птахів та риб також є складним: запропонована класифікація містить 9 ознак – і значно менше ознак використано для класифікації асортименту кормів для гризунів та рептилій (5 та 7 відповідно).

Висновки. Асортимент товарів для домашніх тварин налічує велику кількість різних видів товарів. Переважну частку в ньому займають корми. Розроблена у представленій роботі класифікація кормів для домашніх тварин свідчить про те, що асортимент цих товарів складний і може бути класифікований щонайменше за 5–10 ознаками залежно від виду домашньої тварини, для якої призначено корми.

Ринок товарів для домашніх тварин в Україні є перспективним з огляду на його велику потенційну місткість, яка на сьогодні обмежена невисокою платоспроможністю населення. Асортимент товарів для домашніх тварин широкий і охоплює значну кількість асортиментних груп та видів товарів. Наразі класифіковано асортимент кормів для домашніх тварин. Класифікація інших асортиментних груп товарів для домашніх тварин буде предметом подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сіренко С. О. Вивчення ринку і формування попиту на ринку кормів для домашніх тварин. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. Вип. 32. С. 213-217. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/33.pdf.
2. List of importers for the selected product. Product: 230910 Dog or cat food, put up for retail sale. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c230910%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1.
3. Export Potential Map. URL: <http://exportpotential.intracen.org/en/?type=product&code=230910>.
4. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/ms>.
5. Виробництво промислової продукції за видами. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/pr/vr_rea_ovpp/vr_rea_ovpp_u/arh_vppv_u.html.
6. Товарна структура роздрібного товарообороту підприємств роздрібною торгівлі. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Хіміч М. С. Аналіз вітчизняного ринку кормів для непродуктивних тварин (собак і кішок). *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького*. 2015. Т. 17. № 1 (61). Ч. 2. С. 302-307.
8. Мамчин М. М. Ринок кормів для домашніх тварин в Україні: маркетингові аспекти. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 14. С. 202-207.
9. Троян А. Українські зоотовари: ТОП-10 виробників одягу, будиночків та смаколиків для тварин. URL: <https://shotam.info/ukrains-ki-zootovary-top-10-vyrobnykiv-odiahu-budynochkiv-ta-smakolykiv-dlia-tvaryn>.
10. Виробництво одягу для тварин. URL: <http://skepter.com.ua/business-idea/208>.
11. Огляд видів ігор та кращик іграшок для собак. URL: <http://animalcity.com.ua/%D0%BE%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4-%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D1%96%D0%B2-%D1%96%D0%B3%D0%BE%D1%80-%D1%82%D0%B0-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%85-%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%BE%D0%BA-%D0%B4%D0%BB%D1%8F>.
12. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016-2010. URL: <https://dkpp.rv.ua>.
13. Єдиний закупівельний словник. URL: <https://dk21.dovidnyk.info/index.php?rozd=157>.
14. Розетка. Зоотовари. URL: https://rozetka.com.ua/promo/pricefall/?section_id=3520929.
15. Metro. URL: https://www.metro.ua/products/tovari-dlya-tvarin?itm_pm=ua:npr:ctr:b:0:0.
16. Ашан. Все для тварин. URL: <https://auchan.ua/ua/vse-dlja-zhivotnyh>.
17. E-zoo. URL: <https://e-zoo.com.ua>.
18. Zootovary.com. URL: <https://www.zootovary.com>.
19. Barbos.com.ua. URL: <https://barbos.com.ua>.
20. Zooshara. URL: <https://zooshara.com.ua>.

Стаття надійшла до редакції 18.11.2020.

Simiachko O. Pet food classification.

Background. The assortment of products for pets is very wide and includes various subgroups. The promising market for these products is supported by data from the pet food market, which is one of the most dynamic in the world. However, other subgroups of these products are practically not covered in the domestic literature, there are no works on the classification of the assortment of goods for animals.

The aim of the article is to develop a classification of food for them based on an analysis of the assortment of products for pets.

Materials and methods. General scientific and special methods of cognition of economic processes are applied: analysis and synthesis, system approach, comparison and generalization. Information base of the research: official data of the State Statistics Service of Ukraine and the State Fiscal Service of Ukraine, as well as the assortment of goods for animals presented in online stores.

Results. In accordance with the current classifiers, separate groupings that directly relate to products for pets are provided only for feed and brushes for caring for animals. At the UKTZED product category level, dog or cat food packaged for retail is classified according to the content of starch, glucose or glucose syrup, maltodextrin or maltodextrin syrup, lactic products.

According to the results of the analysis of the assortment of goods in the category "Products for animals" (or "Pet goods") in most online stores, including specialized ones, the attribute "Animal species" is used at the highest level of classification. At the next level of classification, products for a particular species of animals are divided into the groups "Food", "Care and hygiene", "Toys", "Utensils" and others. Another method to grouping this category is that the assortment of these goods is divided into 2–4 subgroups according to their functional purpose ("Food", "Toys", "Accessories", "Hygiene and care"), and at the next level – by species of animals for which the goods are intended.

The largest share in the assortment of products for pets is food. The assortment of food for dogs and cats is classified according to almost identical characteristics: depending on the age, breed, activity and state of the animal's body, by the type of food, the main source of protein in the food, therapeutic and prophylactic purposes, class, type of packaging, mass or volume of feed in the package. The assortment of food for birds and fish is also complex: the proposed classification includes 9 characteristics. Significantly fewer traits were used to classify the assortment of food for rodents and reptiles (5 and 7 traits, respectively).

Conclusion. The market of goods for pets in Ukraine is promising, given its large potential capacity, which today is limited by the low paying capacity of the population. The assortment of goods for pets is wide and includes a significant number of assortments grouped and types of goods. The classification of pet food developed in this work indicates that the assortment of these products is complex and can be classified in at least 5-10 signs, depending on the type of pet for which the feed is assigned.

Keywords: assortment, classification, pet food, pet products.

REFERENCES

1. Sirenko, S. O. (2019). Vyvchennja rynku i formuvannja popytu na rynku kormiv dlja domashnih tvaryn [Market research and demand formation in the pet food market]. *Ekonomika ta upravlinnja pidpryjemstvamy – Economics and business management*. (Issue 32), (pp. 213-217). URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr33.pdf [in Ukrainian].
2. *List of importers for the selected product. Product: 230910 Dog or cat food, put up for retail sale.* Retrieved from https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c230910%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 [in English].
3. *Export Potential Map.* Retrieved from <http://exportpotential.intracen.org/en/?type=product&code=230910> [in English].
4. *Oficijnyj sajt Derzhavnoi' fiskal'noi' sluzhby Ukrainy [Official site of the State Fiscal Service of Ukraine].* Retrieved from <http://sfs.gov.ua/ms> [in Ukrainian].
5. *Vyrobnyctvo promyslovoi' produkcii' za vydamy [Production of industrial products by types].* Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/pr/vr_rea_ovpp/vr_rea_ovpp_u/arh_vppv_u.html [in Ukrainian].

6. *Tovarna struktura rozdribnogo tovarooborotu pidprijemstv rozdribnoi' torgivli* [Commodity structure of retail trade turnover of retail trade enterprises]. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
7. Himych, M. S. (2015). Analiz vitchyznjanogo rynku kormiv dlja neproduktyvnyh tvaryn (sobak i kishok) [Analysis of the domestic market of feed for unproductive animals (dogs and cats)] *Naukovyj visnyk LNUVMBT imeni S. Z. Gzhyc'kogo – Scientific Bulletin of S Gzhyc'ky LNUVMBT*. (Vol. 17), 1 (61), (Part 2), (pp. 302-307) [in Ukrainian].
8. Mamchyn, M. M. (2018). Rynok kormiv dlja domashnih tvaryn v Ukrai'ni: marketingovi aspekty [Pet food market in Ukraine: marketing aspects]. *Ekonomika i suspil'stvo – Economy and society*. (Issue 14), (pp. 202-207) [in Ukrainian].
9. Trojan, A. *Ukrai'ns'ki zootovary: TOP-10 vyrobnykiv odjagu, budynochkiv ta smakolykiv dlja tvaryn* [Ukrainian pet products: TOP-10 manufacturers of clothing, houses and delicacies for animals]. Retrieved from <https://shotam.info/ukrains-ki-zootovary-top-10-vyrobnykiv-odiahu-budynochkiv-ta-smakolykiv-dlia-tvaryn> [in Ukrainian].
10. *Vyrobnyctvo odjagu dlja tvaryn* [Production of clothing for animals]. Retrieved from <http://skepter.com.ua/business-idea/208> [in Ukrainian].
11. *Ogljad vydiv igor ta krashhyh igrashok dlja sobak* [Review of types of games and the best toys for dogs]. Retrieved from <http://animalcity.com.ua/> %D0 %BE %D0 %B3 %D0 %BB %D1 %8F %D0 %B4- %D0 %B2 %D0 %B8 %D0 %B4 %D1 %96 %D0 %B2- %D1 %96 %D0 %B3 %D0 %BE %D1 %80- %D1 %82 %D0 %B0- %D0 %BA %D1 %80 %D0 %B0 %D1 %89 %D0 %B8 %D1 %85- %D1 %96 %D0 %B3 %D1 %80 %D0 %B0 %D1 %88 %D0 %BE %D0 %BA- %D0 %B4 %D0 %BB %D1 %8F [in Ukrainian].
12. *Derzhavnyj klasyfikator produkci' ta poslug DK 016-2010* [State classifier of products and services DK 016-2010]. Retrieved from <https://dkpp.rv.ua> [in Ukrainian].
13. *Jedynyj zakupivel'nyj slovnyk* [The only purchasing dictionary]. Retrieved from <https://dk21.dovidnyk.info/index.php?rozd=157> [in Ukrainian].
14. *Rozetka. Zootovary* [Rosetka. Pet products]. Retrieved from https://rozetka.com.ua/promo/pricefall/?section_id=3520929 [in Ukrainian].
15. *Metro* [Metro]. Retrieved from https://www.metro.ua/products/tovari-dlya-tvarin?itm_pm=ua:ncp:ctr:b:0:0 [in Ukrainian].
16. *Ashan. Vse dlja tvaryn* [Ashan. Everything for animals]. URL: <https://auchan.ua/ua/vse-dlja-zhivotnyh> [in Ukrainian].
17. *E-zoo*. Retrieved from <https://e-zoo.com.ua> [in Russian].
18. *Zootovary.com*. Retrieved from <https://www.zootovary.com> [in Russian].
19. *Barbos.com.ua*. Retrieved from <https://barbos.com.ua> [in Russian].
20. *Zooshara*. Retrieved from <https://zooshara.com.ua> [in Russian].